

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №16 (50)
ЛІСТАПАД 2016 ГОДА

КАЛОНКА РЭДАКТАРА

ХТО ЎРАТУЕ БЕЛАРУСАЎ АД КРЫЗІСУ?

Усё часцей падаецца, што час прысьпешвае сваю хаду. А мо і не падаецца, проста хуткасьць жыцьця чалавецтва пачынае больш адпавядаць існуючым у сьвеце рэаліям.

Толькі ўдумайцеся: камп'ютарызацыя і робатызацыя рухаецца недасягальнымі для ўсьведамленьня звычайным чалавекам крокамі, расшыфроўваецца геном чалавека, Еўропу навадняюць мільёны бежанцаў, японцы выпускаць аўто з вадародным рухавіком, брытанцы галасуюць за брэксіт, амэрыканцы выбіраюць Трампа, эстонцы абіраюць на прэзыдэнта жанчыну... Сьвет зьмяняецца і адаптуецца да новых абставінаў.

На гэтым фоне значных сьвядомасных зрухаў падзеі ў нашай краіне ніхто не зьвязвае з пераменамі. Паспрабуйце прыгадаць нешта важнае, што адбылося ў Беларусі за год і вас напаткае расчараваньне. Нават сёлетнія выбары нельга назваць падзеяй, бо па сутнасьці яны нічога не зьмяняюць у нашым з вамі жыцьці.

Да таго ж усе падзеі ў нас чамусьці са знакам мінус – нават станоўчыя. Пабудавалі лядовы дварэц у Шклове, але справа ў тым, што нават цяжка ўявіць , калі ён, і яму падобныя збудаванні, акупяцца. Будаваць у беднай, эканамічна несамастойнай краіне, пад час крызысу гэткія аб'екты з эканамічнага пункту гледжаньня – поўны нонсэнс. Але каго гэта хвалюе? Гэта не хвалюе нават кіраўніка дзяржавы. Наадварод сам факт пабудовы падаецца, як значнае дасягненне.

Улада непрыхавана і нахабна хлусіць народу, народ ці нейкая яго частка з хлусьнёй моўчкі пагаджаюцца. «А што мы можам. Ад нас нічога не залежыць», - гучыць як прысуд. Прысуд здароваму сэнсу, прыстойнаму жыцьцю і спадзевам на будучыню. Згодны, а што залежыць ад людзей, якія жывуць інфармацыяй, атрыманай з экрану дзяржаўнага тэлебачаньня і дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі. Людзей, якія не арыентуюцца у грамадзка-палітычнай сітуацыі ва ўласнай краіне, якія не ведаць праўды пра сапраўднае становішча ў ёй. Такое ўражаньне, нібыта нават моладзь не ведае пра наяўнасьць незалежных інфармацыйных сайтаў ад «Нашай Нівы» і «Радыё Свабода» да «Хартыі 97» і тутбаю. Але самае жахліваеў тым, што ніякай аб'ектыўнай інфармацыі гэтай самай моладзі і людзям старэйшага веку непатрэбная. Гэта – ужо катастрофа, катастрофа свядомасці.

Краіна патанае ў састарэлых поглядах і ўяўленьнях пра рэчаіснасьць, а кіраўнік дзяржавы, з гэткім жа наборам поглядаў, прылюдна палохае звальненнем падначаленае яму чынавенства. Палохаць-то ён іх палохае, але тыя чамусьці не палохаюцца. На каго разлічаны гэтыя танныя тэлевізійныя трукі зразумець цяжка. Няўжо нейкая частка насельніцтва ўсё яшчэ верыць, што нейкі строгі дзядзька сваімі наездамі на прызначаных ім жа кіраўнікоў здольны спыніць кошты і інфляцыю, ды паўплываць на эканамічныя працэсы? Калі гэта так, то тады – гэта эканамічная і палітычная катастрофа! І гэтай катастрофе - ужо 22 гады.

Беларусь усё больш і больш адстае ад перадавых краінаў свету, і гэтае адставанне робіць нашую краіну несамастойнай. Два дзесяцігодзьдзі народ тупа спадзяваўся, што нейкі дзядзька на сподачку з блакітным беражком прынясе ім дабрабыт. Не прынёс. Спадзевы паміраюць, паміраюць разам з пагаршэньнем эканамічнай сітуацыі, але гэта яшчэ не скон. Шлях да скону будзе доўгім і пакутлівым, амаль як ў дзевяностыя. Урававаць можа толькі народнае абуджэньне, актывізацыя ролі грамадзтва ў жыцьці дзяржавы. Калі гэтага не адбудзецца, крызіс расцягнецца на гады.

Рэдактар

МЭМАРЫЯЛ

КРЫЖЫ НА МЕСЦЫ РАСТРЭЛАЎ РЭПРЭСАВАНЫХ

Ля вёскі Хайсы ствараюць народны мэмарыял у памяць рэпрэсаваных

28 кастрычніка ў Вераб'ёвым лесе, што пад Віцебскам, сябры грамадзянскай ініцыятывы «Хайсы» зладзілі чарговую талаку на месцы пахаваньня беларусаў, рэпрэсаваных за часам Сталіна ў 30-я гады мінулага стагодзьдзя.

Упершыню шырокая грамадзкасьць даведалася пра невядомае пахаваньне ў кастрычніку 2014 году, калі сябра партыі КХП БНФ Ян Дзяржаўцаў разам са сваімі паплечнікамі знайшоў у лясным масіве недалёка ад вёскі Хайсы раскапаныя чорнымі капальнікамі магілы.

Золкі восеньскі дзень ня стаў перашкодай для ўсталяваньня некалькіх крыжоў ля ямінаў, зь якіх год таму вайскоўцы 52-га асобнага пошукавага батальёну вынялі парэшткі 172 невядомых асобаў. Як ужо паведамлялася ў прэсе, на пачатку кастрычніка некалькі трунаў з гэтымі парэшткамі мясцовыя ўлады перапахавалі на вайсковым мэмарыяле станцыі Лужасна як ахвяраў вайны.

Два гады ўлады імітавалі дзейнасьць і пераконвалі грамадзкасьць, што яны самі таксама зацікаўленыя ў дакладным вызначэньні часу знішчэньня невядомых асобаў, але запэўніваньні аказаліся пустым гукам. Пагаджацца з высновамі ўладаў сябры ініцыятывы не зьбіраюцца: ушанаваньне гэтага месца яны ўважаюць за свой грамадзянскі абавязак.

Да таго ж, як кажа кіраўнік ініцыятывы Ян Дзяржаўцаў, мясцовыя жыхары паведамілі яму пра новыя месцы масавых пахаваньняў рэпрэсаваных, якія знаходзяцца яшчэ бліжэй да вёскі Хайсы. Выходзіць, у перадваенныя гады для органаў НКВД гэтыя мясьціны былі вялікім палігонам па знішчэньні і пахаваньні рэпрэсаваных грамадзянаў. На думку сябраў ініцыятывы, скажаючы гісторыю і хаваючы праўду ад насельніцтва, улады ставяць сябе ў адзін шэраг з савецкімі карнікамі.

Большасьць зь сябраў ініцыятывы «Хайсы» – людзі далёка не маладога веку, некаторыя нарадзіліся яшчэ да вайны, таму цяперашняя талака для іх ня проста нейкая грамадзянская справа, а даніна памяці таму часу і людзям, якія сталі ахвярамі таталітарнага савецкага рэжыму. Яны разумеюць, што, нягледзячы на праведзеную вайскоўцамі эксгумацыю, тыя ня здолелі за адзін месяц знайсьці ўсе пахаваньні і выняць зь зямлі ўсе косткі, таму гэтае месца патрабуе догляду і ўшанаваньня.

Каб людзям было лягчэй адшукаць у лесе шлях да народнага мэмарыялу, грамадзкія актывісты паставілі некалькі ўказальнікаў. Цяпер трапіць на лясны пагорак і ўскласьці кветкі да крыжоў памяці змогуць ня толькі выпадковыя наведнікі лесу, але і грамадзяне, сваякі якіх былі забітыя ў Віцебскай турме ў 30-я гады, і якія ня ведаюць дакладнага месца іх спачыну.

Ля кожнага ўкапанага ў глебу крыжа грамадзкія актывісты запалілі памінальныя зьнічкі, якія ўвасабляюць сымбалічнае полымя памяці пра ахвяраў сталінскага рэжыму.

Ян Сведка

РЭЛІГІЙНАЕ ЖЫЦЬЦЁ

КАТОЛИКИ НЕ ЗАБЫВАЮТ ТРАГИЧЕСКУЮ ИСТОРИЮ

Епископ Олег Буткевич молился на расстрельном месте под Витебском. Священник напомнил о важности знания своей истории и почитания памяти невинно погибших.

Епископ Витебский Олег Буткевич 8 ноября в лесу около деревни Полеи в Витебском районе на месте массовых расстрелов в 30-е годы XX века возглавил богослужение, во время которого молились за невинных жертв сталинского режима.

Молодежь витебского прихода Святого Духа вместе с епископом Буткевичем и несколькими священниками прибыли на место расстрелов, чтобы почтить память тех, кто нашел здесь последний приют, сообщает catholic.by.

Богослужению на месте расстрелов предшествовала Святая Месса в храме Святого Духа, которую возглавил отец Сергей Матюшонок.

Священник напомнил о важности знания своей истории и почитания памяти невинно погибших жертв сталинского режима, подчеркнув важность молитвы за умерших.

В лесу возле деревни Полеи, где установлены кресты жертвам расстрелов, присутствующие во главе с епископом Олегом Буткевичем, держа в руках зажженные свечи, помолились в интенции погибших Венчиком к Божьему Милосердию.

После молитвы свечи были поставлены у подножия крестов.

О расстрелах у деревни Полеи стало известно в конце 80-х годов XX века, когда после открытия печально известных Куропат к витебским активистам «Мартиролога Беларуси» стали обращаться местные жители, рассказывая о преступлениях около деревни под Витебском. Тогда же местные активисты начали собирать как документы, так и свидетельства еще живых свидетелей тех событий.

В память жертв сталинских репрессий на опушке леса был установлен огромный деревянный крест. Очень скоро местные власти «предложили» местным активистам убрать его, а когда активисты не согласились, подобное предложение прозвучало в адрес председателя колхоза, на территории которого находились Полеи. Однако женщина не согласилась, и однажды ночью крест был по-вандальски уничтожен. «Эти кресты уничтожались не раз, — вспоминает Борис Хамайда, житель Витебска, — но мы раз за разом устанавливали на этом месте новые».

Наконец, в 2008 году в лесу около деревни Полеи был установлен большой металлический крест. Впоследствии около него были установлены еще несколько меньших крестов.

Charter97

ГРАМАДСКАЯ ІНІЦЫЯТЫВА

МЭМАРЫЯЛ НАВЕДАЛІ ПРАДСТАЎНІКІ ПАРТЫІ БНФ

Партыйныя актывісты перакананыя: нашчадкі мусяць памятаць пра ахвяраў сталінізму.

Напярэдадні восеньскіх Дзядоў, 31 кастрычніка, сябры партыі БНФ наведалі народны мэмарыял, створаны побач зь вёскай Паляі ва ўшанаваньне ахвяраў сталінскіх рэпрэсіяў.

Штогадовае наведваньне і ўшанаваньне грамадзянаў, забітых у ваколіцах Віцебску за часамі сталінізму, стала для партыйцаў БНФ ўжо традыцыяй.

29 ліпеня 2007 году за некалькі дзясяткаў мэтраў ад сапраўдных пахаваньняў рэпрэсаваных узбоч шашы Віцебск – мяжа з Расеяй, у 400-х мэтрах ад вёскі Паляі на вялікай паляне быў усталяваны памінальны крыж. Крыж усталяваны ў памяць забітых энкавэдэўцамі грамадзянаў.

У перадваенны час гэтае месца ўваходзіла ў шэраг іншых, прызначаных савецкімі карнікамі для зьнішчэньня асобаў, якіх рэпрэсіўныя органы лічылі небясьпечнымі для сваёй улады.

У той змрочны пэрыяд шматлікія ахвяры віцебскага аддзелу НКВД былі таемна забітыя і пахаваныя ў ваколіцах гораду. Адным з такіх месцаў і былі Паляі. І хаця мэмарыял паўстаў дваццаць пяць гадоў таму, за гэты час ён неаднаразова зьнішчаўся і апаганьваўся невядомымі.

Віцебскія актывісты плянавалі ў гэты дзень прыбраць тэрыторыю мэмарыялу, але на сваё зьдзіўленьне пабачылі добра прыбраную невядомымі паляну. Не ў апошнюю чаргу падтрыманьню чысьціні і парадку на паляне паспрыяла ўсталяваная лясгасам відэакамэра.

Перад сваім ад'ездам прадстаўнікі БНФ запалілі памінальныя зьнічкі, якія расставілі ў форме крыжа.

Ян Сведка

ЗЛАЧЫНСТВЫ

УБИРАЛ СВИДЕТЕЛЕЙ

В Витебский суд передано дело об убийстве и покушении на убийство двух человек

В Витебский областной суд передано уголовное дело об убийстве с особой жестокостью и покушении на убийство. Обвиняемому в преступлении жителю Полоцкого района грозит пожизненный срок заключения, пишет БЕЛТА со ссылкой на Следственный комитет по Витебской области.

Все случилось 26 апреля 2016 года. Две семейные пары в ходе устроили продолжительное застолье – употребляли спиртные напитки несколько дней подряд. С приобретением спиртного проблем не возникло, так как одна из участниц накануне трагедии получила отпускные.

После шести или семи выпитых бутылок вина один из мужчин без видимых на то причин неожиданно нанёс удар ножом односельчанину в шею. А затем в пьяном угаре набросился и на двух женщин.

Такие действия он прокомментировал просто: "Убираю свидетелей". К счастью, женщинам удалось увернуться от ножа, получив лишь ранения.

За убийство лица, находящегося в беспомощном состоянии, совершенное с особой жестокостью из хулиганских побуждений, а также за покушение на убийство двух лиц жителю деревни Матюши Полоцкого района грозит до 25 лет лишения свободы или пожизненное заключение.

gorod212.by

ЗДАРЭННІ

ДЕТИ НАТКНУЛИСЬ НА ПСИХОТРОПЫ

В Витебском районе школьники нашли тайник с психотропами и сдали его в милицию

Два 12-летних ученика из деревни Октябрьской Витебского района обнаружили тайник с психотропами, принесли находку в свою школу, а преподаватели сообщили об этом в милицию, сообщает управление СК по региону.

Тайник находился в аварийном гараже, который расположен недалеко от школы в деревне Октябрьской. Школьники нашли здесь полимерный пакет со свертком с порошкообразным веществом, а также ложку и весы.

Ребята принесли содержимое тайника в школу и рассказали о своей находке руководству школы. При этом они постарались доставить пакет в первоначальном состоянии.

Эксперты пришли к выводу, что порошкообразное вещество массой более 11 граммов содержит особо опасные психотропные вещества.

Витебский райотдел СК возбудил уголовное дело за незаконный оборот психотропных веществ. Следователи устанавливают подозреваемых, хранивших пакет в гараже.

В школе, где учатся ребята, побывал заместитель начальника УСК по области Вячеслав Скрицкий. Он вручил ученикам благодарственные письма и подарки от Следственного комитета, а также выразил признательность их родителям и педагогам.

tut.by

ВРЕДОНОСНАЯ ПРОГРАММА АТАКОВАЛА САЙТ МАГАЗИНА

Сотрудники отдела по раскрытию преступлений в сфере высоких технологий УВД Минского облисполкома выявили двух молодых людей, которые подозреваются в организации недельной DDoS-атаки на сайт мебельного магазина, сообщили Sputnik в пресс-службе УВД.

Проверку отдел начал после поступления заявления от владельца сайта: женщина рассказала, что поступающие на ресурс многочисленные запросы без определенного содержания нарушили прием заказов, парализовав работу организации.

"Милиционеры выявили двух молодых людей, которых подозревают в совершении преступления – ими было разработано вредоносное приложение, которое нарушило работоспособности сервиса почтовых сообщений сетевого ресурса", – сообщили в УВД.

Оперативники выяснили, что 32-летний минчанин ранее занимался разработкой сайта этой компании, но у него возникли материальные разногласия с заказчиком. Дело решалось в суде, но его выиграла мебельная фирма. Спустя год программист решил отомстить бывшему работодателю.

"Второй фигурант – житель Витебска, создание вирусного кода дело именно его рук", – уточнили в управлении.

По данным милиции, сейчас данным делом занимается районный отдел Следственного комитета. Молодым людям грозит наказание в виде штрафа или лишения свободы на срок до двух лет.

gorod212.by

ІНВЕСТЫЦЫІ

ОТКРЫТ НОВЫЙ МОСТ

Под Витебском открыли движение на новом мосту через Двину.

В районе поселка Руба под Витебском открыли движение на новом мосту через Западную Двину. Торжеств по этому поводу не было, поскольку новый мост — не отдельный объект, а только часть четвертого пускового комплекса северо-западного обхода областного центра, сообщает «СБ Беларусь Сегодня».

Завершить проект дорожники планируют к осени 2017 года, рассказал заместитель генерального директора по экономике предприятия «Витебскавтодор» Михаил Акулич:

— Длина нового моста — 236 метров, ширина — 10, ориентировочная стоимость 36 миллионов рублей. Пока здесь идут потоки в двух направлениях, но в будущем они будут разделены: по новому мосту транспорт пойдет в сторону Витебска, по старому, который теперь закроется на реконструкцию, — в сторону границы с Россией.

Северо-западный обход Витебска строят, чтобы убрать с витебских улиц транзит, а также перераспределить внутригородские автопотоки. Пока идет стройка только четвертого пускового комплекса, впереди — еще три.

«СБ Беларусь Сегодня»

РЫНАК ПРАЦЫ

«НА ВАКАНСИЮ 170 РУБЛЕЙ - КУЧА ПРЕТЕНДЕНТОВ»

Пользователи Байнета уверены, что цифры о средней зарплате в 300 долларов сильно завышены.

Новость о том, что в сентябре средняя зарплата белорусов прервала четырехмесячный рост, снизившись на 2,3% — до 732,9 рубля, опубликовал портал tut.by.

Ссылаясь на данные Белстата, ресурс обратил внимание, что больше среднего по стране получают только в 5 районах, а больше чем в половине зарплаты не дотягивают до 300 долларов в эквиваленте.

Новость привела белорусских интернет-пользователей в негодование, так как, по их мнению, рядовые белорусы зарабатывают сегодня значительно меньше названной суммы.

«Это рассчитанная по белстату зарплата, а реальная и до 200 не дотягивает...» , — возмущаются пользователи дискуссионной площадки talks.by.

«Откуда расти зарплатам, если экономика в стагнации уже который год».

«Вот интересный парадокс: за 11 лет что я работаю в своей жизни ни разу не получал среднюю зарплату...»

«Реально средняя зарплата в районе не дотягивает до 300 рублей, а не долларов».

«Я когда своему директору привожу в пример среднюю зарплату по Беларуси, он мне предлагает взять его за руку и отвести в организации, где реально такая зарплата... Крыть нечем. Или это подогнанные показатели, или у чиновников зарплата настолько высока, что даёт такую среднюю по стране».

«Это как в задачке для первоклассников: начальник ел мясо, я ел капусту, но вместе мы ели голубцы».

«В Витебске на вакансию 170 рублей набежало куча претендентов. Предприятие не назову, а то вычислят и уволят меня с тех же 170-ти».

«Я всегда голосую за тех, кто держит свое слово...»

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Узгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдефануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

БЕЛАРУСЬ — ЗША

НІ ХОЛАДНА, НІ ГОРАЧА ДЛЯ БЕЛАРУСІ

Выбары ў ЗША, якімі быў заклапочаны ўвесь свет, нарэшце прайшлі. Амерыка «падбівае вынікі», а той самы свет варожыць, якой будзе палітыка Злучаных Штатаў у дачыненні да іх. Не выключэнне тут і Беларусь.

Апошнімі часамі абодва бакі — як Злучаныя Штаты, так і Сінявокая — прыклалі даволі шмат намаганняў, каб выйсці ў двухбаковых адносінах з таго стану глыбокай замарозкі, якая доўжыцца амаль дзесяцігоддзе.

Нагадаем, у 2004-м у ЗША быў прыняты «Акт пра дэмакратыю ў Беларусі», які патрабуе спынення ў краіне рэпрэсій супраць іншадумцаў і ўводзіць санкцыі супраць некаторых галінаў беларускай эканомікі. Цікава, што згодна гэтаму дакументу прадстаўнікі ЗША ў МВФ павінны галасаваць супраць надання Беларусі крэдытаў з гэтай структуры.

З-за рэпрэсій на выбарах 2006 года ў 2007-м пад санкцыі патрапіў канцэрн «Белнафтахім» — «цяжкавагавік» у гандлі з ЗША. У дадатак пэўныя дзяржпрадпрыемствы і банкі былі заўважаныя ў парушэнні міжнароднага эмбарга адносна Ірана, і таксама ўвайшлі ў «санкцыйны спіс». У адказ Мінск значна скараціў сваё дыппрадстаўніцтва ў Вашынгтоне і запатрабаваў парытэтнага скарачэння дыпмісіі ЗША ў Беларусі. У сакавіку 2008 года колькасць супрацоўнікаў пасольства Злучаных Штатаў была скарочана з 35 чалавек да 5, Мінск па патрабаванні беларускага боку пакінула пасол Карэн Сцюарт. З тых часоў пасла ЗША ў краіне няма.

Аднак усё цячэ, усё змяняецца. З 2014 года адносіны цяплеюць. Вашынгтон ацаніў міратворчую дзейнасць уладаў Беларусі ў расійска-ўкраінскай вайне і зняў санкцыі з некаторых беларускіх прадпрыемстваў. Аўтаматычна зняліся санкцыі з тых, хто патрапіў пад іх праз супрацоўніцтва з Іранам — калі эмбарга з Ірана было знятае….

Далей за амерыканцаў пайшоў, канешне ж, Аляксандр Лукашэнка. Падчас галасавання на парламенцкіх выбарах 11 верасня ён заявіў, што «пасол (ЗША ў Мінску) абавязкова будзе». «Мы пра гэта, у прынцыпе, дамовіліся. Я думаю, што пасля выбараў у ЗША мы вырашым гэтую праблему».

Аптымізму Аляксандра Рыгоравіча можна пазайздросціць, але эксперты яго не падзяляюць. «Не трэба думаць, што ў Дональда Трампа, які стаў прэзідэнтам ЗША, у кабінеце будзе такі ж глобус, як у Аляксандра Лукашэнкі, і што ён неяк заклапочаны Беларуссю, — кажа міжнародны аглядальнік Раман Якаўлеўскі. — Выбары амерыканскага прэзідэнта на Беларусі не адаб'юцца ніяк».

Наконт аднаўлення ў нашай краіне працы пасла ЗША, Якаўлеўскі зазначае, што гэты працэс ідзе, але падкрэслівае, што ён — не хуткі: пасла павінны абраць, зацвердзіць і гэтак далей. «Гэта вельмі доўгая працэдура ў ЗША», — кажа эксперт. Але «трэнд на наладжванне адносінаў ёсць, і я лічу пазітыўнай і важнай падпісаную нядаўна заяву пра ваеннае супрацоўніцтва Беларусі і ЗША», кажа Якаўлеўскі.

З Актам пра дэмакратыю ў Беларусі ўсё яшчэ больш складана, чым з паслом. «У свой час Аляксандр Лукашэнка здзейсніў выдатнае палітычнае дасягненне — гэта першы закон, спецыяльна па Беларусі, у гісторыі ЗША, прыняты аднагалосна. Я не думаю, што так проста будзе яго прыбраць, тым больш, што прычыны, якія яго спарадзілі, у Беларусі не ліквідаваныя», — адзначае міжнародны аглядальнік.

«Я не бяруся сказаць, што новы прэзідэнт адзначыць свой тэрмін такім дзеяннем, як адмена Акта пра дэмакратыю. Тым больш, што ён мае свае асаблівасці, ён дзейнічае не поўнасцю. Некаторыя артыкулы з яго ўключаюць, некаторыя — выключаюць», — кажа Якаўлеўскі. І ад асобы кіраўніка ЗША ў гэтым дакуменце не вельмі шмат што і залежыць, бо прымае яго Кангрэс, а прэзідэнт толькі падпісвае.

Не чакае хуткіх зменаў у ЗША ў адносінах да Беларусі і палітолаг Валер Карбалевіч. «Хто б ні перамог у Злучаных Штатах, яго першыя праблемы — зусім не Беларусь. У новага прэзідэнта будзе шмат іншых праблем і пытанняў, і да Беларусі, калі тут, зразумела, нічога экстраардынарнага не здарыцца, чарга дойдзе вельмі не хутка. Таму ў дачыненні да Беларусі будзе пэўная сіла інерцыі, і пакуль не падыдуць тэрміны, ніхто не будзе гэтыя пытанні ўздымаць», — лічыць Карбалевіч.

Змяніць сітуацыю, па меркаванні Карбалевіча, можа толькі беларускі бок. «Калі б у Беларусі, напрыклад, раптам настала поўная дэмакратыя, то рэакцыя амерыканскага ўрада была б адпаведная. Але чакаць дэмакратыі бліжэйшым часам не выпадае, і таму, я думаю, у кароткатэрміновай перспектыве статус-кво ў адносінах Беларусі і ЗША захаваецца», — адзначае эксперт.

Сяргей Пульша
"Новы час"

АНАЛІТЫКА

ЭЛЕКТАРАЛЬНАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ ІМЯ ДОНАЛДА ТРАМПА

Тое, ува што не хацелі верыць палітыкі, эксперты, аглядальнікі, адбылося. Насуперак абсалютнай большасьці прагнозаў. Амэрыканская электаральная сэнсацыя чарговым разам пасароміла ўсіх тых, хто ўпэўнена лічыў, што ведае, паводле якіх правілаў і заканамернасьцяў разьвіваюцца палітычныя працэсы. Цяпер прыйшоў час вывучаць урокі.

Найперш тое, на што ўжо зьвярнулі ўвагу назіральнікі. Амэрыканскія выбары прадэманстравалі разрыў паміж элітай і народам. Гучаць зьвыклыя тэзы пра паўстаньне масаў. Бо амаль усе мэдыі, зоркі палітыкі, шоў-бізнэсу, культуры і спорту агітавалі за Клінтан.

Другая важная, хоць і банальная выснова. Для перамогі ў такіх буйных электаральных кампаніях патрэбная харызма. Апэляваць да эмоцыяў важней, чым зьвяртацца да рацыё.

І самую галоўную выснову, якая вынікае з амэрыканскіх выбараў, можна сфармуляваць так: палітык павінен адчуваць нацыю, адэкватна адлюстроўваць яе мэнтальныя імпульсы, яе калектыўнае падсьвядомае, яе ўнутраны голас, глыбінныя нацыянальныя архетыпы. Доналд Трамп прадэманстраваў псыхалягічную сумяшчальнасьць, каштоўнасную роднасьць з сваім электаратам, з усімі ягонымі фобіямі, забабонамі і мітамі. Ён часта апэляваў да падсьвядомасьці і інстынктаў свайго выбаршчыка, да ягоных супярэчлівых уяўленьняў пра палітыку. Вось шмат пісалі, што Трамп часта супярэчыў сам сабе, мяняў свае погляды. Дык і звычайны абывацель гэтак думае, шукаць у ягоных развагах пра палітыку бездакорнай лёгікі не выпадае.

Менавіта таму цяпер цяжка рабіць прагнозы пра будучую палітыку прэзыдэнта ЗША Доналда Трампа. Бо тэзы, якія ён вылучаў падчас выбарчай кампаніі, даволі супярэчлівыя, прычым па ходу кампаніі яны мяняліся. Варта адзначыць, што Трамп тройчы мяняў партыйную прыналежнасьць.

Таксама трэба мець на ўвазе, што будучы прэзыдэнт ніколі не займаў значных дзяржаўных пасадаў, яму не даводзілася прымаць палітычныя рашэньні. Можна казаць, што ён навічок у замежнай палітыцы. Да таго ж усім вядома, што перадвыбарчая рыторыка і рэальная палітычная лінія — розныя рэчы.

Акрамя таго, можна мець пэўныя намеры, але часта яны разьбіваюцца аб суровую рэальнасьць. У гэтым пляне добры прыклад — палітыка дзейнага прэзыдэнта Барака Абамы. Ён перамог на прэзыдэнцкіх выбарах пад міралюбівымі лёзунгамі, абяцаньнямі вывесьці амэрыканскія войскі з Аўганістану і Іраку, адмовы ад усясьветнага паходу за дэмакратыю. (І Трамп лічыць, што Амэрыцы трэба менш умешвацца ў справы за мяжой, асабліва на падставе праблемаў з правамі чалавека.)

Сёньня, мусіць, усе забыліся, што на пачатку сваёй дзейнасьці адміністрацыя Абамы абвясьціла пра «перазагрузку» ў адносінах з Расеяй. З такой ідэяй прыехала ў Маскву тагачасная дзяржсакратар ЗША Гілары Клінтан. Ідэя перазагрузкі фактычна азначала адмову Злучаных Штатаў канкураваць з РФ за кантроль над постсавецкай прасторай, Вашынгтон прызнаваў гэты рэгіён расейскай дзялянкай. А ў выніку канфлікт ЗША з Расеяй з прычыны дзеяньняў Масквы на постсавецкай прасторы (ва Ўкраіне) прывёў да нябачанай з моманту распаду СССР расейска-амэрыканскай канфрантацыі.

З гэтай гісторыі можна зрабіць выснову, што існуе лёгіка палітычнага працэсу, якая мацнейшая за намеры і жаданьні. Таму ці не заўчасная эўфарыя, якая цяпер дамінуе ў расейскіх мэдыях і сярод палітычнай эліты РФ?

Што тычыцца беларуска-амэрыканскіх адносін. Цяжка сказаць, калі ў новай адміністрацыі Трампа дойдуць рукі да Беларусі. А пакуль будзе дзейнічаць лёгіка каляіны, інэрцыя існай палітыкі.

Дарэчы, хачу нагадаць, што ў ЗША існуе заканадаўчы акт пад назвай «Акт аб дэмакратыі ў Беларусі». Паводле яго амэрыканскія прадстаўнікі ў міжнародных фінансавых арганізацыях не павінны галасаваць «за» ў пытаньні выдзяленьня Беларусі крэдытаў. Падчас рашэньня аб крэдытаваньні фондам Беларусі мінулым разам прадстаўнікі ЗША ўстрымаліся.

Але ёсьць адчуваньне, што ўсіх нас чакаюць вялікія перамены.

Валер Карбалевіч
Радыё Свабода

ДЭКАМУНІЗАЦЫЯ

ШТО СЬВЯТКУЕ БЕЛАРУСЬ 7 ЛІСТАПАДА

Чаму Беларусь адзначае гадавіну камуністычнай рэвалюцыі ў Расейскай імпэрыі, а Расея — не?

Карбалевіч: Беларусь — адзіная краіна ў сьвеце, дзе Дзень Кастрычніцкай рэвалюцыі сьвяткуецца як дзяржаўнае сьвята, выходны дзень. Варта зазначыць, што гэта ў пэўным сэнсе супярэчыць афіцыйнаму ідэалягічнаму канцэпту. Антырэвалюцыйнасьць даўно стала яго галоўным элементам. Да сучасных рэвалюцыяў беларуская ўлада ставіцца скрайне нэгатыўна. «Каляровыя рэвалюцыі», Майдан, у дзяржаўных мэдыяў выклікаюць толькі лаянку.

Дзяржаўныя СМІ асуджаюць рэвалюцыі паўсюдна: у Сэрбіі, Украіне, Грузіі, Кыргызстане, арабскіх краінах. Яны даводзяць, што дзяржаўная ўлада, якая б яна ні была — рэч сакральная. А рэвалюцыі — гэта гвалт, хаос. Па БТ увесь час ідуць фільмы, перадачы, якія паказваюць, да якіх нэгатыўных наступстваў прывялі рэвалюцыі ў тых краінах, дзе яны адбыліся. Лукашэнка нават папікаў АДКБ за тое, што яна не бараніць кіроўных уладароў ад народнага пратэсту…

Адразу пасьля краху СССР і камуністычнага рэжыму гэтае сьвята было адмененае. Лукашэнка ізноў абвясьціў гэты дзень сьвятам у 1995 годзе, разам з правядзеньнем рэфэрэндуму пра сымболіку і мову. Гэта быў пік настальгіі па СССР. Адначасова быў абвешчаны курс на інтэграцыю з Расеяй, якую шмат хто лічыў крокам па рэанімацыі Савецкага Саюзу. Гэта быў курс на сацыяльны, палітычны і гістарычны рэванш. На гэтай хвалі апэляцыя да Кастрычніцкай рэвалюцыі давала кіраўніку Беларусі дадатковыя палітычныя дывідэнды.

Але гэта хутка прайшло. Чым далей, тым больш настальгія па СССР зьмяншалася. Да Кастрычніцкай рэвалюцыі грамадзтва пачало ставіцца індыфэрэнтна. Палітычных дывідэндаў гэта не дадавала. У выніку шмат гадоў улады фактычна ніяк не сьвяткавалі дзень 7 лістапада на дзяржаўным узроўні. Толькі чальцы камуністычнай партыі ўскладалі вянкі і кветкі да помніка Леніну. Часам мясцовае кіраўніцтва да помніку Леніну зганяла моладзь і дзяцей па разнарадцы. Але адмовіцца ад таго сьвята, якое сам устанавіў, Лукашэнку цяжка.

Але ёсьць і яшчэ адзін чыньнік. Справа ў тым, што беларуская сацыяльная мадэль у пэўным сэнсе зьяўляецца спадкаемцай савецкай сыстэмы. Таму існуе ідэйная і палітычная повязь з Кастрычнікам. Таму Лукашэнка час ад часу выказвае сымпатыі да тых ідэяў, заяўляе, што «Ленін і Сталін — сымбалі нашага народу», перайменоўвае станцыю мэтро «Плошча Незалежнасьці» у «плошчу Леніна», што стварае вельмі дзіўнага кентаўра: плошчы Леніна няма, а мэтро з назвай «Плошча Леніна» — ёсьць.

Сам Лукашэнка 6 лістапада 2012 году, падчас адкрыцьця новых станцыяў мэтро ў размове з журналістамі сказаў пра гэтае сьвята: «Мне прымальныя ўсе ідэі, зь якімі рэвалюцыянэры ішлі да народу. Тады яны ішлі з добрымі ідэямі: зямля — сялянам, фабрыкі — рабочым, навядзеньне парадку, выратаваньне краіны і г.д. Ніводнага дрэннага лёзунгу не было. І пад гэтымі лёзунгамі рэвалюцыя перамагла... Гэтыя нэгатыўныя працэсы, калі забівалі людзей і наогул адышлі ад ідэй, дэкляраваных напярэдадні рэвалюцыі, — гэта было няправільна, але гэта было потым, і мы гэта асуджаем. Але нельга ў сувязі з гэтым ганіць тое, што было ў 1917 годзе, і наогул пускаць пад нож тыя добрыя ідэі, зь якімі Ленін і яго каманда ішлі на гэтую рэвалюцыю».

Неяк дзіўна адрываць ідэі і лёзунгі рэвалюцыі ад грамадзянскай вайны і тэрору, якія зьявіліся пасьля. Бо яны былі непасрэдным вынікам рэвалюцыі. Тэрор і масавыя забойствы былі наўпроставымі наступствамі тых ідэй, якія, як аказваецца, сёньня прымальныя для Лукашэнкі.

Цыганкоў: Беларусь — краіна ідэалягічных парадоксаў. Антырэвалюцыйная ўлада, мантрай якой зьяўляецца стабільнасьць і парадак, адзначае гадавіну рэвалюцыі.

Але парадаксальным чынам сьвяткаваньне гадавіны рэвалюцыі для цяперашняй беларускай улады якраз азначае захаваньне стабільнасьці і старых каштоўнасьцяў. Менавіта на ідэі захаваньня стабільнасьці савецкіх каштоўнасьцяў Аляксандар Лукашэнка і прыйшоў да ўлады. І, паводле інэрцыі, ня так зацята, як раней, але ўлада застаецца прыхільнай да левых, сацыялістычных і савецкіх каштоўнасьцяў.

Лукашэнка пакуль не зьбіраецца адмаўляцца ад гэтага сьвята, хаця і разумее, што тэма даўно «астыла» і не выклікае захапленьня ў грамадзянаў. Магчыма, пэўнае ажыўленьне чакае нас у 2017 годзе, калі будзе сьвяткавацца стагодзьдзе Кастрычніцкага перавароту.

Напэўна, левыя палітычныя сілы будуць праводзіць пэўныя мерапрыемствы — але рэакцыя дзяржавы, я думаю, будзе дастаткова млявай і абыякавай…

Калі грамадзтва зьменіцца — магчыма, будзе адбывацца і больш рашучая «дэленінізацыя». Але пакуль грамадзтва дастаткова абыякавае да гэтай тэмы, вялікага антыкамунізму ў большасьці беларусаў няма. Грамадзтва ў сваёй большасьці не патрабуе актыўнай дэкамунізацыі, дзяржаўнасьць сьвята 7 лістапада не выклікае масавых пярэчаньняў — акрамя як у нацыянальна-дэмакратычнай часткі грамадзтва.

Дракахруст: У 90-я гады і напачатку нулявых ушанаваньне Кастрычніцкай рэвалюцыі, апроч ідэалягічных і палітычных функцыяў, выконвала для беларускай улады і функцыю ўтварэньня нацыі. Наўпрост ніколі не гаварылася, але ўскосна даводзілася, што Беларусь не Расея таму, што беларусы захавалі вернасьць свайму камуністычнаму мінуламу. Расея, маўляў, гэтай спадчыне здрадзіла, запэцкалася, разьвяла ў сябе алігархаў, якія ўсё пакралі, а Беларусь засталася чыстая і верная.

Менавіта таму, паводле гэтага бачаньня, Беларусь і мусіла захоўваць свой сувэрэнітэт і не аб'ядноўвацца з Расеяй. Формулу Лукашэнкі «Ленін і Сталін — сымбалі нашага народу», агучаную ў 2006 годзе, нельга ўявіць сабе ня толькі ў вуснах Ельцына, але і Пуціна, і больш рэпрэсіўных, чым Лукашэнка, дэспатаў кшталту Карымава ці Ніязава. Дарэчы, у Ташкенце ў цэнтры гораду ёсьць музэй памяці ахвяраў камуністычнага тэрору. Пуціну і Карымаву для кіраваньня камуністычныя правадыры не былі патрэбныя, а Лукашэнку — патрэбныя.

Цяперашняму наступу «рускага сьвету», ідэі культурна-этнічнага адзінства, у Беларусі таксама супрацьпастаўляецца савецкая ідэя.

Але, гледзячы па ўсім, гэта сапраўды сыходзячая натура. І цяперашнія спробы ўлады заігрываць і з вышыванкамі, і з беларускай мовай — гэта пошук таго, што ў сэнсе нацыянальнай мабілізацыі працуе лепш, чым савецкі наратыў.

(скарочана)

Праграма "Трайны ўдар"
Радыё Свабода

МАЛЫ БІЗНЕС

«КУДА УХОДЯТ ЛЮДИ ИЗ ИП? НА ШЕЮ … ГОСУДАРСТВА»

С начала года число ипэшников в стране сократилось на 4,5 тысячи. Как это скажется на экономике и что будет с индивидуальными предпринимателями дальше?

Шумченко: Начала рушиться вся цепочка

Лидер РОО «Перспектива» Анатолий Шумченко называет свежие данные Белстата за январь-сентябрь вполне ожидаемыми. Ведь в прошлом году число ИП в Беларуси сократилось больше чем на 8 тысяч человек.

– Тенденция, как видим, сохранилась. Это еще оптимистичные цифры, которые пришли через Министерство юстиции. К концу года они должны быть еще более внушительными, много людей находятся пока в стадии ликвидации ИП, – отмечает Анатолий Шумченко.

По его информации большинство закрывших свой бизнес работало в сфере розничной торговли, и их уход является существенным ударом по бюджету.

В прошлом году, по подсчетам РОО «Перспектива», розничную торговлю покинуло около 3 тысяч индивидуальных предпринимателей. Только из-за их ухода потери бюджета составили 19 млн долларов, отмечает Анатолий Шумченко. Но есть и другие негативные последствия.

– Куда уходят люди из ИП? На шею государства! Лично знаю примеры, когда бывшие предприниматели шли на убыточные государственные предприятия и воспитателями в детские сады, – говорит лидер РОО «Перспектива».

По его мнению, Указ № 222 о сертификации продукции легпрома оказался провальным. Количество налогоплательщиков сокращается.

— Если в ближайшее время ничего не изменится, розничной торговле как виду деятельности ИП останется существовать 2-3 года. Сегодня мы наблюдаем, как сознательно уничтожается целый экономический класс, — констатирует Анатолий Шумченко.

На сегодня в стране около 250 тысяч индивидуальных предпринимателей. Но их уход из розничной торговли негативно скажется на бизнесе и в других сферах, полагает Анатолий Шумченко.

– Предприниматели, которые оказывали услуги и торговали на рынках, поддерживали друг друга, тратили деньги там, где работают их коллеги. Предприниматель как потребитель был очень привлекательным клиентом. Теперь начала рушиться вся цепочка. Если кто-то думает, что ИП уйдут только из розничной торговли, а остальные останутся, то он глубоко заблуждается, – говорит Анатолий Шумченко.

Желиба: Сокращение числа ИП – вопрос не столько экономический, сколько социальный

Доктор экономических наук Борис Желиба считает, что о значительных последствиях для белорусской экономики в связи с сокращением числа ИП на 4,5 тысяч человек говорить не стоит.

– Вклад индивидуальных предпринимателей в ВВП страны всегда был незначительным. Наши ИП, как известно, в основном заняты в сфере розничной торговли. С другой стороны, миллионы долларов налогов, которые платили ИП, пусть и терялись на общем фоне, но со временем их нехватка скажется в местных бюджетах. В теперешних условиях приходится считать не то, что каждый миллион, поступающий в казну, а каждый доллар, – говорит экономист.

Вместе с тем Борис Желиба отмечает:

– Вопрос об уходе людей из малого бизнеса не столько экономический, сколько социальный. Какое будущее ждет этих людей, сумеют ли они в условиях кризиса найти работу и не попасть под действие декрета о тунеядцах?

Доктор экономических наук прогнозирует, что число ИП будет сокращаться и дальше, но не такими темпами, как в последнее время.

– Наверное, тот, кто не мог выстоять в новых условиях после принятия Указа №222, уже ушел из ИП. Наши люди умеют приспосабливаться, умеют выживать в любых условиях, — считает экономист.

СЕРГЕЙ ПИСКУН
ЗАВТРА ТВОЕЙ СТРАНЫ

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 16.11.2016 у 16.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.